

۹. هر چه محبت ما به دوستان خداوند بیشتر باشد (علت)، محبت ما به خداوند نیز بیشتر می شود (معلول = نتیجه).

۱۰. بهترین دوستان خداوند، رسول خدا (ص) و اهل بیت ایشان هستند که دوستی با آنان همان دوستی با خداوند و محبت به آنان در مسیر محبت به خداوند است.

۱۱. جهاد در راه خدا در برنامه تمام پیامبران الهی بوده است.

۱۲. دینداری با دوستی خدا آغاز می شود و برایت و بیزاری از دشمنان خدا را به دنبال می آورد.

۱۳. پایه و اساس بنای اسلام جمله: « لا اله الا الله » می باشد.

۱۴. جمله لا اله الا الله مرکب از یک «نه» و یک « آری » است، نه به هر چه غیر خدایی است و آری به خدای یگانه.

۱۵. دینداری بر دو پایه استوار است ۱- تولی_ دوستی با خدا و دوستان) ۲- تبری (بیزاری از باطل و پیروان او).

درس دهم یاری از نماز و روزه

اِنَّ مَا اَوْحِيَ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَاَقِمِ الصَّلَاةَ اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ
وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

آنچه از کتاب به سوی تو وحی شده است بخوان، و نماز را برپا دار، که نماز از کار زشت و ناپسند باز می دارد، و قطعاً یاد خدا بالاتر است، و خدا می داند چه می کنید.

مفهوم: نماز و ثمرات آن... پیام ۱: مخاطب این آیه، پیامبر (ص) است... پیام ۲: خداوند، پیامبر (ص) را به برپاداشتن نماز امر می کند... پیام ۳: اولین ثمره ی نماز، دور شدن از کار های زشت و ناپسند است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، روزه بر شما مقرر شده است، همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود، باشد که پرهیزگاری کنید.

مفهوم: روزه و مهم ترین ثمره ی آن... پیام ۱: مخاطب این آیه ، مومنان اند... پیام ۲: قبل از دین اسلام نیز خداوند روزه را برای پیروان پیامبران پیشین واجب کرده بود.

نکات کنکوری درس دهم

۱. ستون خیمه ی دین و نشانه وفاداری ما به عهد خود با خدا نماز است.

۲. خداوند برنامه ای برای ما تنظیم کرده است که شامل احکام و وظایف گونا گونی در ارتباط با خدا، خود، خانواده، جامعه و خلقت است.

۳. با عمل به این برنامه (علت)، انسان در مسیر عبودیت خدا گام بر می دارد و به رستگاری در دنیا و آخرت می رسد (معلول = نتیجه).

۴. خداوند حکیم است (علت)، یعنی هیچ کاری را عبث و بیهوده انجام نمی دهد، پس اگر وظیفه ای را روی دوش ما قرار داده است، بر اساس حکمت بوده و قطعاً به مصلحت ماست و سعادت ما را در پی دارد (معلول = نتیجه).

۵. ثمرات نماز: ۱) یاد خدا (برترین ثمره). ۲) دوری از گناه.

۶. مهم ترین ثمره ی روزه، تقوا است.

۷. حضرت علی (ع) درباره تقوا می فرماید: ۱) آدم بی تقوا عاقبت در آتش می افتد ← مانند سوار کاری که سوار اسبی سرکش شده و لجام آن را در اختیار ندارد. ۲) آدم با تقوا عاقبت به بهشت می رود ← مانند سوار کاری است که سوار اسب راهوار شده و لجام آن را در اختیار دارد.

۸. تقوا یعنی: توانایی نگه داری و حفظ خود از گناه و زشتی.

۹. انسان با تقوا بر خودش مسلط است و توانایی حفظ خود از گناهان را دارد و می کوشد روز به روز بر تقوای خود بیفزاید (علت) تا از آلودگی ها حفظ شود (معلول).

۱۰. توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال (علت) سبب دوری انسان از گناهان می شود (معلول = نتیجه).

۱۱. تاثیر نماز در زندگی به دو عامل بستگی دارد: (۱) تداوم و پیوستگی نماز [عدم ترک نماز]. (۲) میزان دقت و توجه ما هنگام نماز.

۱۲. دوری از گناهان و حتی مکروهات نتیجه: الف) کوچک نشمردن نماز. ب) داشتن درک صحیح نسبت به آن چه در نماز می گوئیم و انجام می دهیم.

۱۳. درک صحیح نسبت به هر یک از افعال نماز و نتیجه ی آن در زندگی مان:

۱۴. با تکرار صحیح آن چه در نماز می گوئیم و انجام می دهیم (علت) به تسلط بر خود دست می یابیم و می توانیم در برابر منکرات بایستیم و از انجامشان خودداری کنیم (نتیجه = معلول).

۱۵. با توجه به سخن امام صادق (ع) می فهمیم نگاه از روی خشم به پدر و مادر (علت)، نمازش از سوی خدا پذیرفته نمی شود (نتیجه = معلول).

۱۶. با توجه به سخن پیامبر (ع) هر کس غیبت کند (علت)، تا چهل روز نماز و روزه اش پذیرفته نمی شود (نتیجه = معلول) و شرط پذیرفته شدن نماز و روزه، بخشیده شدن توسط فرد غیبت شده است.

۱۷. با توجه به سخن امام صادق (ع)، می فهمیم که میزان پذیرفته شدن نماز بستگی به تاثیر نماز در دوری انسان از گناهان دارد.

۱۸. میزان موفقیت انسان در رسیدن به هدف های بزرگ، به میزان تسلط او بر خویش، خودنگه داری و تقوا بستگی دارد (رابطه ی مستقیم بین آن ها برقرار است).

۱۹. هدف های بزرگ تر، تقوای بیشتری می طلبد.

۲۰. روزه به انسان چنان قدرت تسلطی بر خود (تقوایی) می دهد که او می تواند موانع درونی را کنار بزند و گام های موفقیت به سوی برترین هدف های زندگی را به خوبی بردارد.

۲۱. روزه، مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش های دل است.

۲۲. روزه فقط خودداری از خوردن و آشامیدن نیست، بلکه باید چشم، زبان، گوش و در کل، همه ی وجود انسان روزه باشد و در برابر خواهش های دل تقوا پیشه کند.

۲۳. اگر در سال، یک ماه کل وجودمان روزه باشد (علت)، هر سال با تقواتر می شویم و دیگر انجام دستورات حق بر ایمان دشوار نخواهد بود (نتیجه = معلول).

۲۴. مبطلات روزه (۹ مورد است):

۲۰۱. خوردن و آشامیدن:

اگر سهواً باشد، اشکالی ندارد و روزه صحیح است.

اگر نمی تواند ضعفش را تحمل کند، می تواند افطار کند.

اگر استفراغ عمدی باشد، روزه را باطل می کند.

۳- دروغ بستن بر خدا و پیامبر (ع) و جانشینان ایشان

۴- رساندن غبار غلیظ به حلق، دود سیگار، تنباکو و... روزه را باطل می کند.

۵- فروبردن تمام سر در آب: دقت کنید شستن تمام بدن یا دوش گرفتن اشکالی ندارد.

۶- باقی ماندن بر جنایت تا اذان صبح: شخصی که قبل از اذان صبح بر او غسل جنابت واجب شده است، اگر می خواهد روزه بگیرد، باید تا قبل از اذان صبح حتماً غسل کند یا اگر شرایط غسل کردن برایش فراهم نیست، می تواند تیمم کند و روزه اش را بگیرد. دقت کنید اگر بتواند غسل کند، اما کوتاهی کند و با تیمم روزه بگیرد، روزه اش صحیح است اما معصیت کرده.

۲۵. کسی که در ماه رمضان روزه نگرفته:

۱- سهواً و به علت عذر باشد:

الف) تا ماه رمضان سال بعد باید روزه ی قضا (به همان تعداد روزه ی که روزه نگرفته است) بگیرد.

ب) اگر عمداً تا ماه رمضان سال بعد روزه ی قضا را نگرفت، باید هم روزه ی قضا بگیرد و هم برای هر روز یک مُدّ (۷۵۰ گرم) گندم و جو و مانند آن ها را به فقیر بدهد.

۲- عمداً باشد:

باید تا ماه رمضان سال آینده هم قضای روزه را بگیرد و هم کفّاره بدهد؛ یعنی یا ۶۰ روز، روزه بگیرد یا ۶۰ مُدّ طعام به ۶۰ فقیر بدهد.

۲۶. اگر شخصی روزه گرفته ولی عمداً روزه اش را به چیز حرامی باطل کند:

اگر بتواند باید کفّاره ی جمع بدهد، یعنی هم ۶۰ روز، روزه بگیرد و هم ۶۰ مُدّ طعام به ۶۰ فقیر بدهد؛ اگر برایش ممکن نبود، می تواند یکی از این ها را انتخاب کند.

۲۷. اگر مسافری شرط های زیر را داشته باشد، نمی تواند روزه بگیرد و باید نمازش را نیز شکسته بخواند.

الف) رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ (۵/۲۲ کیلو متر) باشد و مجموع رفت و برگشت او بیش از ۸ فرسخ شود. ب) کم تر از ۱۰ روز در مقصد بماند. ج) برای انجام کار حرام سفر نکرده باشد.

۲۸. اگر مشخص مسافر قبل از اذان ظهر از حد ترخص خارج شود: نمی تواند آن روز را نیز روزه بگیرد و پس از خروج از حد ترخص، باید روزه اش را افطار کند.

۲۹. اگر مسافر بعد از اذان ظهر از حد ترخص خارج شود: باید به روزه اش ادامه دهد.

۳۰. اگر شخصی قبل از اذان ظهر به مبدأ (وطنش) بازگردد: در صورتی که کاری که روزه را باطل می کند انجام نداده باشد، باید آن روز را روزه بگیرد.

۳۱. اگر مسافر بعد از اذان ظهر به وطنش برسد یا قبل از ظهر به وطنش بازگردد، اما کاری که روزه را باطل می کند، انجام داده باشد: نمی تواند آن روز را روزه بگیرد و قضای روزه ی آن روز را بعد از ماه رمضان باید بگیرد.